

Okresní sdružení hasičů ČMS

Vladislavova 331, 284 01 Kutná Hora

Požární bezpečnost komínů a kouřovodů ve světle nové právní úpravy účinné od 1. 1. 2011

S účinností od 1. 1. 2011 upravuje požární bezpečnost kouřovodů a komínů včetně jejich čištění nové **nařízení vlády č. 91/2010 Sb., o podmínkách požární bezpečnosti při provozu komínů, kouřovodů a spotřebičů paliv**, které nahrazuje (zrušuje) dosavadní právní úpravu (vyhláška ministerstva vnitra ČR č. 111/1981 Sb., o čištění komínů).

Nejdůležitější změny a novinky:

- **snižuje povinnou frekvenci čištění komínů** (spalinových cest), např. u spotřebiče na tuhá paliva o výkonu do 50 kW postačuje čištění 3x za rok, zatímco právní úprava z roku 1988 vyžadovala čištění 6x za rok, u plynového spotřebiče postačuje v případě vyvložkovaného komína čištění 1x ročně, zatímco dle právní úpravy z roku 1988 to bylo 6x (nevyvložkovaný komín), resp. 2x ročně (vyvložkovaný komín)
- **umožňuje** v případě spotřebiče na tuhá paliva o výkonu do 50 kW **provádět čištění spalinových cest svépomocí** (dle úpravy z roku 1988 to mohl činit jen kominík), i tak je ale třeba, aby alespoň jednou ročně byl komín zkontrolován kominíkem
- i nadále platí, že dobrovolní ani profesionální hasiči nemají právo vstupovat do objektů a preventivně kontrolovat komíny či dokumentaci k jejich stavu (hasičský záchranný sbor může uložit pokutu za nedodržení lhůt kontrol a čištění komínů – spalinových cest až po požáru, bylo-li vyšetřováním zjištěno, že byl zapříčiněn nedodržením níže uvedených povinností; pojišťovna může dále v případě nedodržení níže uvedených povinností odmítnout poskytnout pojistné plnění, byl-li požár zapříčiněn např. nesprávným čištěním komína)

Přehled obsahu nové právní úpravy:

- každý si je povinen počínat tak, aby při provozu komína a kouřovodu a spotřebiče paliv nedocházelo ke vzniku požáru (obecná preventivní povinnost)
- komín, kouřovod = **spalinové cesty**
- citované nařízení se nevztahuje spalinovou cestu s volně stojícím komínem o vnitřním průměru 800 mm a větším a na spotřebič paliv o výkonu nad 1 MW (elektrárny, továrny, teplárny, atd.)

Citované nařízení upravuje:

- a) kontrolu spalinové cesty
- b) čištění spalinové cesty
- c) čištění spotřebiče paliv
- d) revizi spalinové cesty
- e) dokumentaci (zprávy) o kontrole, čištění a revizi spalinové cesty
- f) vypalování komína

- provoz spalinové cesty a spotřebiče paliv je vyhovující z hlediska požární bezpečnosti, jestliže jsou výše uvedené činnosti prováděny ve lhůtách a způsobem dle citovaného vládního nařízení a nedojde-li při provádění těchto činností ke shledání závad

Kontrola spalinové cesty

- může provádět pouze odborně způsobilá osoba – držitel živnostenského oprávnění v oboru kominictví

- provádí se ve lhůtách dle níže uvedené tabulky a způsobem popsáním v § 2 odst. 2 uvedeného vládního nařízení (zejména posouzení bezpečného umístění hořlavé stavební konstrukce, požární bezpečnosti komína a stavby, volného a bezpečného přístupu ke komínu, k jeho vymetacím a čistícím místům)
- neprovádí se u spalinové cesty, která není v provozu, a u nepoužívaného komína

Čištění spalinové cesty

- provádí odborně způsobilá osoba – držitel živnostenského oprávnění v oboru kominictví
- čištění spalinové cesty sloužící pro odtah spalin od spotřebiče na **pevná paliva** o výkonu **do 50 kW** včetně lze provádět **svépomocí** (novinka, dle předchozí právní úpravy to nebylo možné)
- provádí se ve lhůtách dle níže uvedené tabulky a způsobem popsáním v § 3 odst. 2 uvedeného vládního nařízení (zejména odstraňování pevných usazenin ve spalinové cestě)
- neprovádí se u spalinové cesty, která není v provozu, a u nepoužívaného komína

Čištění spotřebiče paliv

- provádí se ve lhůtách dle níže uvedené tabulky

Revize spalinové cesty

- může provádět jen odborně způsobilá osoba – držitel živnostenského oprávnění v oboru kominictví, která je zároveň a) revizním technikem komínů, b) specialistou bezpečnosti práce – revizním technikem komínových systémů, nebo c) revizním technikem spalinových cest,
- provádí se:
 - a) před uvedením spalinové cesty do provozu nebo po každé stavební úpravě komína,
 - b) při změně druhu paliva připojeného spotřebiče paliv
 - c) před výměnou nebo novou instalací spotřebiče paliv
 - d) po komínovém požáru
 - e) při vzniku trhlin ve spalinové cestě nebo při podezření o jejich výskytu

Dokumentace (zprávy) o kontrole, čištění a revizi spalinové cesty

- o provedené kontrole, čištění či revizi spalinové cesty vydá odborně způsobilá osoba písemnou zprávu dle vzoru uvedeného v citovaném vládním nařízení
- je-li čištění spalinové cesty provedeno svépomocí, učiní o tom dotčená osoba záznam do požární knihy či jiné provozní dokumentace, kterou předloží odborně způsobilé osobě při provádění kontroly spalinové cesty
- zjistí-li odborně způsobilá osoba při provádění čištění, kontroly nebo revize spalinové cesty nedostatky, oznámí to příslušnému stavebnímu úřadu (u nedostatků týkajících se stavebně technických požadavků na stavbu) nebo orgánu státního požárního dozoru (u nedostatků týkajících se požární bezpečnosti)

Vypalování komína

- odstraňování pevných usazenin spalin z průduchu komína jejich kontrolovaným spálením
- smí se provádět jen tehdy, pokud není možné odstranit pevné usazeniny spalin jinak
- může provádět pouze odborně způsobilá osoba – držitel živnostenského oprávnění v oboru kominictví nebo revizní technik komínů, za pomoci další k tomu způsobilé osoby
- **majitel stavby musí vypalování komína vždy oznámit místně příslušnému hasičskému záchrannému sboru nejméně 5 pracovních dní předem**

Lhůty kontrol a čištění spalinové cesty, vybírání pevných znečišťujících částí a kondenzátu a čištění spotřebiče paliv za období jednoho roku:

Výkon připojeného spotřebiče paliv	Činnost	Druh paliva připojeného spotřebiče paliv			
		Pevné		Kapalné	Plynné*
		Celoroční provoz	Sezónní provoz**		
do 50 kW včetně	Čištění spalinové cesty	3x	2x	3x	1x
	Kontrola spalinové cesty	1x	1x	1x	1x
	Výběr pevných znečišťujících	1x	1x	1x	1x

	části a kondenzátu (sazí)				
nad 50 kW	Kontrola a čištění spalinové cesty	2x	2x	1x	1x
	Výběr pevných znečišťujících částí a kondenzátu (sazí)	2x	2x	1x	1x
	Čištění spotřebiče paliv	2x	2x	dle návodu výrobce	

Vysvětlivky a doplňující informace k tabulce:

- **Sezónní provoz:** méně než 6 měsíců v kalendářním roce (v součtu všech dob provozu)
- * jde-li o vyvločkované komíny; u jednovrstvého (**nevyvločkovaného**) zděného **komína** pro spotřebiče na plynná paliva se **lhůty** řídí lhůtami kontrol a čištění spotřebiče **na pevná paliva**
- ** **ve stavbě pro rodinnou rekreaci se kontrola a čištění** spalinové cesty provádí nejméně **1x za rok**
- při čištění 2x ročně nesmí mezi jednotlivými kontrolami či čištěními uplynout doba kratší než 6 měsíců
- při čištění 3x ročně nesmí mezi jednotlivými kontrolami či čištěními uplynout doba kratší než 4 měsíce
- spalinová cesta pro odvod spalin ze spotřebiče na pevná paliva sloužícího v živnostenské provozovně k přípravě pokrmů se kontroluje a čistí nejméně jedenkrát za dva měsíce
- **čištění spotřebiče na pevná paliva** o výkonu **do 50 kW** včetně je možné provádět **svépomocí** podle návodu výrobce nejméně **1x za rok**, bude-li prováděna pravidelná kontrola spotřebiče odborně způsobilou osobou

©/zpracoval: JUDr. Štěpán Brunclík, SDH Záboří nad Labem